

Клас: 7.

Дата: 31 березня 2021 року

Урок № 67.

Тема: Правопис прислівників. Написання прислівникових словосполучень типу: раз у раз, з дня на день...

В робочому зошиті з української мови записати дату (вона написана вище) і переписати усю тему (вона написана вище після слова «тема»).

Хід уроку

1. Мотивація навчальної діяльності.

Сьогодні ми з вами закріпимо навички написання прислівників, але і здобудемо нові знання: написання прислівникових словосполучень.

Поряд із кожним твердженням напишіть власні думки:

- ❖ Знаю! -
- ❖ Вмію! -
- ❖ Сумніваюся! -
- ❖ Потребую допомоги! -

2. Актуалізація опорних знань.

I. Словниковий диктант.

У робочому зошиті посередині рядка написати Словниковий диктант і спочатку наступного рядка виконати поставлене завдання.

Перепишіть прислівники, знімаючи ризик.

Будь/коли, де/не/де, геть/чисто, по/ведмежому, ледве/ледве, сяк/так, по/дитячому, віч/на/віч, по/латині, казна/де, так/то, по/вінницьки, багато/багато.

II. «Поміркуй!»

Випишіть із «хмари слів» усі прислівники.

3. Новий матеріал.

Слово вчителя.

На жаль, у нашому підручнику немає нормального викладу цього матеріалу. Тому із написанням прислівникових сполучень ви зможете ознайомитись нижче.

Написання прислівникових словосполучень.

1. **Складні прислівники, утворені за допомогою прийменника по від порядкових числівників:** по-не́рше, по-дру́ге, по-тре́тє й т. д.

2. **Неозначені складні прислівники з частками** будь-, -будь, -небудь, казна-, -то, хтозна-: аби́-то, бу́дь-де, бу́дь-коли, бу́дь-куди, де-не́ будь, де́сь-то, ка́зна-де, ка́зна-коли, коли́-будь, коли-не́ будь, куди́-будь, куди-не́ будь, та́к-то, хто́зна-як, як-не́ будь.

3. **Складні прислівники, утворені з двох прислівників:** вряди́-годи́, десь-і́ нде, десь-і́ нколи, сяк-та́к та ін.

4. **Складні прислівники, утворені повторенням слова або основи без службових слів або зі службовими словами між ними:** будь-що-бу́дь, віч-на́-

віч,всього́ -на́ -всього́, дале́ ко-дале́ ко, де-не-де́, коли́ -не-коли́, ле́ две-ле́ две, ось-о́сь, пліч-о́ -пліч, хоч-не-хо́ч, як-не-я́к.

5. Словосполуки, що мають значення прислівників і складаються з двох іменників (зрідка — числівників) та одного або двох прийменників:

від ранку до вечора, день у день, з боку на бік, з дня на день, один в один, раз у раз, рік у рік, час від часу.

6. Складні прислівники, утворені сполученням прийменника з прислівником: віднині, відтепер, донині, дотепер, забагато, задовго, занадто, набагато, навічно, надалі, надовго, назавжди, назовсім, наскрізь, насправді, невтямки, негаразд, отак, отам, отут, підтюпцем, повсюди, подекуди, позавчора, позаторік, потроху, утричі, якнайкраще.

7. Складні прислівники, утворені сполученням часток аби-, ані-, де-, чи-, що-, як- із будь-якою частиною мови: абикуди, абияк, аніскільки, анітелень, анітрохи, анічирк, аніяк; дедалі, деінде, деколи, декуди; чимало; щовечора, щогодини, щодалі, щоденно, щодня, щодуху, щомісяця, щомога, щонайбільше, щонайдовше, щонайдужче, щонайкраще, щонайменше, щонайширше й т. д., щоночі, щоправда, щораз, щоразу, щороку, щосили, щохвилини (але: дарма що, поки що, тільки що, хіба що, чи що); якомога, якомось і якомсь (з різними значеннями), якраз, якнайбільше, якнайдужче, якнайдовше й под.

4. Закріплення вивченого матеріалу.

I. Словниковий диктант.

У робочому зошиті посередині рядка написати Словниковий диктант і спочатку наступного рядка виконати умову завдання.

Переписати прислівники, знімаючи ризику. Усно пояснити написання прислівникових сполучень.

Без/жалю, без/угаву, без/кінця/краю, без/черги, без/відома, без/ладу, уві/сні, в/обмін, в/цілості, в/позику, до/діла, до/краю, до/кінця, до/побачення, до/речі, до/вподоби, до/ладу, до/смаку, з/горя, з/переляку, з/радості, на/диво, на/жаль, на/щастя, на/зло, на/око, на/світанку, на/сміх, на/сьогодні, на/видноті, на/зразок, під/боком, під/силу.

II. Вправа з ключем.

У робочому зошиті посередині рядка написати Вправа з ключем і спочатку наступного рядка виконати умову завдання. Не забудьте про ключ до вправи.

Випишіть словосполучення в колонки в тому порядку, як пишуться частини, взяті в дужки: 1) разом; 2) через дефіс; 3) окремо.

Відмовився (на) відруб, заходьте (по)одному, сиділи (до)пізна, (по)справжньому влип, (по)нашому сказано, мчав (на)вскач, пропав (без)вісти, (по)вінця повен, (до)гори дном, (по)вовчому завив, складено (в)четверо, (в)цілому закінчили, перевернувся (на)бік, вийшов (на)зустріч, відклав (на)завтра, заговорив (по)французьки, видніється ген(ген), узяв (за)багато, купив (на)виплат, кинув (на)відліг, (по)іншому думав син, з ним (за)одно, написано (по)латині, це мені (до)вподоби.

Ключ. Підкресліть останню букву в останньому слові кожного СС. З цих букв прочитаєте закінчення вислову голландського філософа 17 ст. Б. Спінози: «Знаючи свої вади, ми...».

III. Самостійна робота.

У робочому зошиті посередині рядка написати Самостійна робота і спочатку наступного рядка виконати умову завдання.

Запишіть прислівники, знявши ризику. З трьома з них складіть словосполучення або речення.

Видимо/не/видимо, рано/в/ранці, кінець/кінцем, будь/що/будь, що/далі, у/бік, с/покон/віку, ось/де, с/під/низу, тишком/нишком, з/усіх/усюд, плоть/від/плоті, у/п'яте, стрім/голов, під/ряд, на/відчай, на/добри/день, без/кінця/краю, в/далечінь, без/вісти, по/волі, по/маслу, як/не/як, рука/в/руку, на/спід, ні/на/що, ні/скільки, на/ура, на/гора, в/ні/чю, босо/ніж, як/небудь, на/бігу, всього/на/всього.

5. Підсумки.

Поряд із кожним твердженням напишіть власні думки:

- ❖ Знаю! -
- ❖ Вмію! -
- ❖ Сумніваюся! -
- ❖ Потребую допомоги! -

6. Д/з.

Вивчити теоретичний матеріал в зошиті.

На 1 – 6 балів: вправа 462, с. 189 (виконати завдання, вправа із ключем!!!);

на 7 – 12 балів: вправа 464, с. 190 (виконати завдання, вправа із ключем!!!).